

Perspektive kazališta za djecu – izvedbeni plan (2022.)

Nositeljice i izvoditeljice: doc. dr.sc. Iva Gruić; doc. dr.sc. Livija Kroflin

Broj sati nastave: 15

Teme :

1. Čitanje kazališta (znakovi, 'čitanje kazališta', semiotika u kazalištu i strukturalizam, od znaka do značenja)
2. Ideologija u kazalištu (politika i ideologija, priča)
3. Kako gledamo kazalište (od Aristotela do izvedbenih studija, kognitivna znanost i kazalište)
4. Kazalište za djecu (kratki povijesni pregled, suvremeni koncepti). Kvaliteta u kazalištu za djecu
5. Kako djeca gledaju predstavu (modeli dječjih publika, estetska distanca, istraživanja dječje publike)
6. Interaktivnost u kazalištu za djecu i u kazališnim programima s odgojno-obrazovnom funkcijom (participacija u kazalištu za djecu, theatre in education)

Kompetencije:

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- na analizi primjera pokazati praktično i teorijsko poznavanje načina komunikacije s umjetnošću, osobito kazališnom,
- na analizi primjera pokazati razumijevanje načina kako funkcionira dramska, odnosno kazališna umjetnost u svim svojim aspektima.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- prepoznati trendove, oblike i forme suvremenog kazališta za djecu,
- artikulirati specifičnosti kazališta za djecu u odnosu na kazalište za odraslu publiku,
- analitički pristupiti predstavi kazališta za djecu, osobito suvremenijim oblicima,
- procijeniti prikladnost pojedinih predstava za određenu dob djece,
- argumentirano procijeniti vrijednost predstave za djecu.

Popis obavezne literature:

- Schonmann, Shifra. 2006. Theatre as a Medium for Children and Young People: Images and Observations. Springer.
- Gruić, Iva. 2016. 'Suvremeni izazovi u kazalištu za djecu i mlade: svjetski kontekst i situacija u Hrvatskoj'. Zbornik radova. 1. Međunarodni simpozij o pedagogiji u umjetnosti: Umjetnik kao pedagog pred izazovima suvremenog odgoja i obrazovanja. Ur: Jerković, B. i Škojo, T.. Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku. Zbornik je dostupan na: http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=130&Itemid=824

Popis izborne literature:

(ovisno o interesu i temi seminarskog rada, student bira knjige i članke s ovog popisa literature)

- Ben Chaim, Daphne. 1984. Distance in the Theater: The Aesthetics of Audience Response. Ann Arbor /London: UMI Research Press.
- Bedard, R. L. 2003. Negotiating Marginalization: TYA and the Schools. Youth Theatre Journal 17, 1: 90-101.
- Bennett, Stuart. (ur.) 2005. Theatre for Children and Young People – 50 years of professional theatre in the UK, Twickenham: Aurora Metro Press.
- Counsell, C. and Wolf, L. (ur.) 2001. Performance Analysis - an introductory coursebook). Routledge.
- Čačinović-Puhovski, Nadežda. 1988. Estetika. Zagreb: Naprijed.

- Duffy, Peter. 2012. 'Problem Finders in Problem Spaces: A Review of Cognitive Research for Drama in Education'. *Youth Theatre Journal* 26, 2: 120-132.
- Goldberg, Moses. 1974. *Children's Theatre – A Philosophy and a Method*. New Jersey: Prentice-Hall, Englewood Cliffs.
- Gruić, Iva. 2011. 'Društveno-aktualne i teške teme u kazalištu za djecu i mlade'. Redefiniranje tradicije: dječja književnost, suvremena komunikacija, jezici i dijete / Redifining Tradition: Children's Literature, Contemporary Communication, Languages and Child. Ur. Bežen, Ante i Berislav Majhut. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Europski centar za napredna i sustavna istraživanja: 119 - 131
- Gruić, Iva. 2012. 'On Wisdom or Does Croatian Theatre Instruct Children and Youth? / O mudrosti ili Kako hrvatsko kazalište poučava djecu i mlade?'. U: *Theatre for Children - Artistic Phenomenon / Pozorište za decu - Umetnički fenomen*, Subotica: International Festival of Children's Theatres, International Research College of Theatre Arts, 3: 51-74.
- Gruić, Iva. i Ines Škuflić-Horvat. 2016. 'Tabu teme u književnosti i kazalištu za djecu i mlade'. Zbornik radova. 1. Međunarodni simpozij o pedagogiji u umjetnosti: Umjetnik kao pedagog pred izazovima suvremenog odgoja i obrazovanja. Ur: Jerković, B. i Škojo, T.. Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku:
- Jackson, Anthony. 2007. *Theatre, Education and the Making of Meanings. Art or instrument?.* Manchester i New York: Manchester University Press.
- Javor, Ranka. (ur.) 2007. *Odgoj kazalištem*. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba.
- Klein, Jeanne. 2005. 'From Children's Perspectives: A Model of Aesthetic Processing in Theatre'. U: *Journal of Aesthetic Education* 39, 4.: 40-57.
- Klein, Jeanne i Shifra Schonmann. 2009. "Theorizing Aesthetic Transactions from Children's Criterial Values in Theatre for Young Audiences." U: *Youth Theatre Journal* 23: 60-74.
- Kolak-Fabijan, Zrinka. (ur.) 2008. Zbornik stručnog skupa: Društvena odgovornost kazališta za djecu i lutkarskog kazališta. Rijeka: Gradsko kazalište lutaka Rijeka.
- Kott, Jan. 1986. *Pozorište esencije i drugi eseji*. Beograd: Prosveta; esej: Vanjezički znaci u pozorištu, njihova klasifikacija i funkcija.
- Levy, Jonothan. 2005. 'Reflections on How the Theatre Teaches'. U: *Journal of Aesthetic Education* 39, 4: 20-30.
- Lorenz, 2002. *The Rhetoric of Theatre for Young Audiences and Its Construction of the Idea of the Child*. U: *Youth Theatre Journal* 16: 96-111.
- Lukić, Darko. 2010. *Kazalište u svom okruženju, knjiga 1. Kazališni identiteti*. Zagreb: Leykam international.
- McConachie, Bruce. 2008. *Engaging Audiences – A Cognitive Approach to Spectating in the Theatre*. New York: Palgrave Macmillan.
- Nicholson, Helen. 2011. *Theatre, Education and Performance*. Palgrave Macmillan.
- O'Toole, John. 1976. *Theatre in Education*. London, Sydney, Auckland: Hodder and Stoughton.
- Omasta, Matt. 2011. 'Artist Intention and Audience Reception in Theatre for Young Audiences'. U: *Youth Theatre Journal*, 25, 1: 32-50.
- Omasta, Matt. 2009. 'The TYA Contract: A Social Contractarian Approach to Obligations Between Theatre for Young Audiences (TYA) Companies and Their Constituents'. U: *Youth Theatre Journal*, 23, 2: 103-115.
- Paljetak, Luko. 1990. *Lutkarsko kazalište s obje strane paravana*. Šibenik: Jugoslavenski festival djeteta.
- Parsons, Michael. 2002. 'Aesthetic Experience and the Construction of Meanings'. U: *Journal of Aesthetic Education*, 36, 2: 24-37.
- Pavis, Patrice. 2004. *Pojmovnik teatra*. Zagreb: Akademija dramske umjetnosti, Centar za dramsku umjetnost, Izdanja Antibarbarus.
- Reason, Mathew. 2010. *The Young Audience – exploring and enhancing children's experiences of theatre*. London: Trentham Book, Institute of Education Press.
- Rozik, E. 2009. *Generating Theatre Meaning: A Theory and Methodology of Performance Analysis*. Eastbourne: Sussex Academic Press.
- Pfister, Manfred. 1998. *Drama. Teorija i analiza*. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
- Prendergast, Monica. 2004. *Theatre Audience Education or How to See a Play: Toward a Curriculum Theory for Spectatorship in the Performing Arts*. *Youth Theatre Journal*, 18, 1: 45-54.
- Saldaña, Johnny. 1995. "Is Theatre Necessary?": Final Exit Interviews with Sixth Grade Participants from the ASU Longitudinal Study." *Youth Theatre Journal* 9: 14-30.
- Saldaña, Johnny. 1996. „Significant differences' in Child Audience Response: Assertions from the ASU Longitudinal Study. *Youth Theatre Journal*, 10, 1: 67-83.

- Schechner, Richard. 2002. Performance Studies. London: Routledge.
- Schonmann, Shifra. (ur.) 2011. Key Concepts in Theatre / Drama Education. Rotterdam/Boston/Taipei: Sense Publishers. Dostupno na: <https://www.sensepublishers.com/media/551-key-concepts-in-theatredrama-education.pdf>
- Schneider, Wolfgang. 2002. Kazalište za djecu. Zagreb: Mala scena.
- Smuts, A. 2007. 'The Paradox of Painful Art'. Journal of Aesthetic Education, 41, 3: 59-76.
- Stroud, Scott R. 2008. Simulation, Subjective Knowledge, and the Cognitive Value of Literary Narrative. Journal of Aesthetic Education, 42, 3: 19-40.
- Water, Manon Van de. 2003. 'Adults Performing Children: Ideology, Representation, and the Construction of «Real.»'. Youth Theatre Journal 17: 109-18.
- Water, Manon van de. 2012. Theatre, Youth, and Culture: A Critical and Historical Exploration. London and New York: Palgrave Macmillan.
- Way, Brian. 1978. Streching the Heart. U: Theatre for Young Audiences. Ur. Nellie McCaslin. New York i London: Longman.
- Wollman-Bonilla, J. 1998. 'Outrageous Viewpoints: Teachers' Criteria for Rejecting Works of Children's Literature'. Language Arts 75, 4: 287-295.
- Worth, S. E. 2008. 'Storytelling and Narrative Knowing', Journal of Aesthetic Education 42, 3: 42-56.

Način polaganja ispita:

Tijekom semestra studenti dobivaju domaće zadaće vezano uz predstave koje gledaju, pisanje domaćih zadaća je obavezno. Za ispit studenti pišu seminarski rad u kojem obrađuju temu vezanu uz kazalište za djecu, iza čega slijedi usmeni ispit. Uz osnovnu navedenu literaturu, za seminarski rad studenti, ovisno o temi, obavezno koriste i dio naslova s popisa izborne literature.

Bodovna vrijednost:

4 ECTS boda

Predavanja i neposredne pripreme za predavanja – 1 bod

Gledanje i pripremne analize kazališnih predstava – 0,5 bodova

Proučavanje literature i pisanje završnog seminarskog rada, ispit – 2,5 bodova

Perspektive kazališta za djecu – upute za polaganje ispita

Opće upute

Nakon aktivnog sudjelovanja u nastavi, za ispit studenti pišu seminarski rad u kojem obrađuju temu vezanu uz kazalište za djecu. Nakon uspješno napisanog seminara slijedi usmeni ispit.

Teme za seminare studenti biraju sami a formuliraju ih detaljnije, po potrebi, uz pomoć nastavnika.

U idealnom slučaju, odabrana tema se obrađuje spajanjem teorijskog i praktičnog aspekta, teorijskog i praktičnog pogleda na problem / ideju / koncept / motive koje tema propituje. Pod praktičnim pogledom u pravilu se podrazumijeva analiza predstava koje su relevantne za odabranu temu.

Dakako, moguće su i posve teorijske obrade tema, tada se odabrana tema obrađuje kao koncept, skup ideja, izdvajaju se postojeće nedoumice (itd.). Konzultiranjem relevantne literature i vlastitim promišljanjem oblikuje se tada kritički prikaz teme, zastupnika različitih mišljenja i stavova, uključujući i vlastito mišljenje.

Od studenata se očekuje da u seminaru pokažu:

- da su pročitali relevantnu literaturu i da poznaju najvažnije teorije i načine razmišljanja o kazalištu za djecu općenito ali i o specifičnoj temi kojom se u seminaru bave;

- da mogu točno upotrebljavati terminologiju iz područja teorije kazališta za djecu i kazališne teorije;
- sposobnost jasnog artikuliranja teme / problema / koncepta / ideje koja je važna za promišljanje o kazalištu za djecu;
- sposobnost logičnog i preglednog strukturiranja rada (tipičan slijed: uvod, tj. opis teme i pristupa temi; prikaz teorije potrebne za razumijevanje teme / problema / koncepta / ideje koji se obrađuje u radu; analiza predstava uz pomoć zaključaka iz prethodnog dijela; zaključak)
- jasno i precizno jezično izražavanje;
- točno navođenje referenci na literaturu.

Opseg seminarskog rada:

8 kartica, odnosno 14.400 znakova s razmacima (bez popisa literature i priloga). Dopušteno je manje odstupanje od zadanog opsega (+/- 10 %).